

فصلنامه پژوهش‌های مدیریت در جهان اسلام

شماره مجوز: ۸۵۴۹۵ شماره استاندارد بین المللی: ۲۶۷۶-۶۰۹۴ شماره هشتم (پاییز ۱۴۰۰)

علل پیشرفت و تعالی در جامعه از دیدگاه اسلام و قرآن

(تاریخ ارسال ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ تاریخ پذیرش ۱۴۰۰/۰۸/۲۰)

ناهید فرامرزی^۱

مژگان قنبری

چکیده

هر جامعه‌ای برای رشد و تعالی نیازمند اقداماتی است که همواره از سوی دولتمردان در مراحل مختلف به این امر پرداخته می‌شود اما اسلام که برای تمام زمان‌ها و تمام مراحل زندگی برنامه دارد، در این باره نیز برای مردم و دولتمردان نکاتی را ارائه داده است. حضرت علی (ع) در حدود ۱۴۰۰ سال پیش در نهج‌البلاغه بر این امر تاکید داشته‌اند که هر جامعه‌ای برای رشد و تعالی نیازمند رعایت قوانینی است که با رعایت کردن و نکردن آنها عوامل پیشرفت و سقوط هر جامعه‌ای میسر می‌شود. مفهوم پیشرفت و انحطاط روشی است و نیاز به بیان ندارد، آن چه که مهم است آن است که تفسیری صحیح از پیشرفت و انحطاط ارائه گردد، علل و عوامل پیشرفت و انحطاط تبیین شود و روشی شود که اگر جامعه‌ای پیشرفت کرد چگونه می‌توان آن پیشرفت را حفظ کرد و از سقوط و انحطاط آن جلوگیری کرد و آن را از سقوط نجات داد. البته لازم به ذکر است عصر ما عصر ابزارهای نوین، عصر ظهور روش‌ها و متدهای شگفتی آور تحقیق و بررسی است، با به صحنه آمدن ابزار و ادوات پیشرفتی و کامپیوترهای متفلکر، تغییرات اساسی و غیرقابل تصویری در بسیاری از علوم و فنون پیشرفتی بشری و کیفیت مطالعه و ارزیابی و یافتن مفاهیم ارزشمند نهفته در تالیفات بشری، پدید آمد که سبک‌ها و متدهای تحقیق را دچار تحولات چشمگیر کرد، از این رو نیازمندی‌های جدید و تازه‌ای برای نسل تشنۀ حقیقت عصرمان مطرح است.

واژگان کلیدی: پیشرفت جوامع، تعالی در جامعه، اسلام، قرآن، عقاید مذهبی و دینی

^۱ نویسنده مسئول